

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu

Závěr č. 110

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 12. 2011

Vyhotovení stejnopisů odvolání na náklady účastníka řízení

Je-li odvolání učiněno elektronicky, není účastník povinen podat potřebný počet jeho stejnopisů. Potřebné stejnopisy vyhotoví správní orgán.

Je-li odvolání učiněno v listinné podobě, je účastník povinen podle § 82 odst. 2 správního řádu podat potřebný počet jeho stejnopisů. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví správní orgán stejnopisy v listinné podobě na náklady účastníka; těmito náklady se rozumí skutečné náklady na jejich pořízení.

Odůvodnění:

Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu se zabýval otázkou vyhotovení stejnopisů odvolání na náklady účastníka řízení podle § 82 odst. 2 správního řádu, bylo-li podání učiněno elektronicky.

Ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu stanoví, že *odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.* Správní řád zde tedy výslovně nerozlišuje, jakým způsobem bylo podání učiněno (jaká je forma dokumentu). Z ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu a zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že odvolání lze učinit prostřednictvím listinného nebo elektronického dokumentu.

Od formy dokumentu obsahujícího odvolání se podle názoru poradního sboru odvíjí i forma jeho stejnopisů, které musí odvolatel podle § 82 odst. 2 správního řádu správnímu orgánu dodat, respektive vůbec potřeba jejich dodání. Správní řád pojem stejnopis nedefinuje, z jeho textu však vyvozujeme, že respektuje obecně přijímaný význam tohoto pojmu –

exemplář, paré, výtisk či vyhotovení téhož dokumentu. To znamená, že tentýž dokument může být vyhotoven jak v listinné verzi, tj. listinném stejnopisu, tak i ve verzi elektronické, tzn. elektronickém stejnopisu.

Jestliže tedy § 82 odst. 2 věta třetí správního řádu požaduje, aby podatel odvolání dodal správnímu orgánu potřebný počet stejnopisů odvolání, a nestanoví, v jaké formě mají být tyto stejnopisy dodány, pak máme za to, že učinil-li podatel odvolání v elektronické podobě, měl by teoreticky dodat potřebný počet stejnopisů rovněž v elektronické podobě. V praxi je však dodávání potřebného počtu stejnopisů v elektronické podobě zbytečné, neboť správní orgán si jednoduchým a bezplatným technickým úkonem může vytvořit potřebné množství stejnopisů v elektronické podobě sám. Naopak v případě, kdy podatel činí odvolání v listinné podobě, měl by i stejnopisy odvolání dodat v listinné podobě. Jiný závěr, tj. dodávání stejnopisů minimálně z části v jiné formě, než v jaké bylo učiněno odvolání, nelze akceptovat, neboť podatel činící odvolání v listinné podobě vůbec nemusí disponovat zařízením na vyhotovení elektronické formy odvolání, a nelze proto po něm spravedlivě požadovat dodání této formy odvolání. Náklady na vyhotovení elektronického stejnopisu jsou pro správní orgán v tomto případě minimální a jsou spojeny pouze s převodem dokumentu v listinné podobě do podoby elektronické. Pokud jde o stejnopisy v listinné podobě, nutnost jejich dodání podatelem činícím odvolání v elektronické podobě (případně uhrazení nákladů spojených s jejich tvorbou) by směřovala proti podstatě eGovernmentu, který mj. usiluje o usnadnění komunikace s úřady prostřednictvím informačních a komunikačních technologií a zcela by eliminovala přínos elektronické komunikace.

Učiní-li tedy podatel odvolání v elektronické podobě, nemá povinnost dodávat potřebný počet stejnopisů (v elektronické či listinné podobě). Takový podatel pak nemá ani povinnost hradit náklady správního orgánu za vyhotovení potřebného počtu stejnopisů, neboť tato povinnost vychází z nesplnění povinnosti podat odvolání s potřebným počtem stejnopisů, tj. může nastat pouze při nesplnění této povinnosti. Správní orgán tedy vyhotoví potřebný počet stejnopisů v listinné nebo elektronické podobě na vlastní náklady (jde o minimální náklady spojené s vytvořením elektronické kopie elektronického dokumentu nebo s převedením elektronického dokumentu do listinné podoby).

V této souvislosti upozorňujeme také na zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, když podle § 42 odst. 4 *podání v listinné podobě je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, jestliže je to třeba. Podání v jiných formách se činí pouze jedním stejnopisem. K podání učiněnému elektronicky lze připojit také*

všechny jeho přílohy v elektronické podobě. Při neexistenci výslovné úpravy činění podání se stejnopisem v elektronické podobě ve správním řádu by tak za použití analogie iuris bylo možno tento postup uplatnit i ve správním řízení.

Učiní-li podatel odvolání v listinné podobě, pak je podle § 82 odst. 2 správního řádu povinen podat potřebný počet stejnopisů, a nepodá-li je, vyhotoví je, resp. kopie odvolání správní orgán na jeho náklady. Těmito náklady je nutné rozumět skutečné náklady na vyhotovení kopie. Správní orgán zde nemůže vyměřit správní poplatek podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,¹ neboť se nejedná o vyhotovení kopií na žádost osoby, které jsou kopie určeny (§ 38 odst. 4 správního řádu), nýbrž o vyhotovení kopie ex offio za účelem dalšího postupu v řízení o odvolání (§ 86 odst. 2 správního řádu), které je důsledkem nesplnění povinnosti ze strany odvolatele (§ 82 odst. 2 správního řádu).

¹ Podle Položky 3 písm. a) přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, se za vydání stejnopisu, opisu, kopie, fotokopie nebo výpisu z úředních spisů, ze soukromých spisů v úřední úschově, z rejstříků, z registrů, z knih, ze záznamů, z evidencí, z listin nebo z dalšího písemného a obrazového materiálu, popřípadě sdělení o negativním nálezu vybírá správní poplatek.